

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

A WAR HALF WON... IS NOT VICTORY!

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 12, 1945 — PETEK, 12. JANUARJA, 1945

Buy EXTRA
WAR BONDS

NA POTI V MANILO

Ameriška šesta armada je na svojem levem krilu napredovala 9 milj in njeni prednji oddelki so dospeli do reke Agno, 20 milj od obrežja. Desno krilo je sedem milj od obrežja.

Do bojev je prišlo ob cesti od Manaoaga do Pozorribio, nad katero se ob zapadni strani vleče nizko gorovje, ki ga pa Amerikanci obkoljujejo. Pri Pozorribiu cesta prehaja v glavno cesto, ki iz Manile prihaja proti severu.

V svojem prodiranju Amerikanci še vedno ne zadevajo na kak poseben sovražnikov odpor. Gen. MacArthur pravi, da se Japonec še vedno ne morejo otresti presenečenja, ker se je ameriška armada izkrcala v Lingayen zalivu.

Ameriški aeroplani križarijo daleč od ameriške čete, da obstreljujejo in zadlžujejo japonske čete, ki prihajajo na fronto. Bombardirali so vojaške čete, trupe in vozove z vojnimi potrebsčinami in artillerijo in mnogokrat je bila kakšna skupina razbita ali pa se je razpršila. Razbitili je bilo že tudi nekaj vlakov. Samo v Manili je bilo razbitih 100 železniških tovornih voz in nekaj lokomotiv. Aeroplani so natele le na malo število japonskih aeroplakov.

Norvežani na delu

Norveška vlada v zamejstvu v Londonu je sporocila, da so norveške padalne čete vpadle v svojo zemljo in so prebile glavno železnicu za prevoz nemškega vojaštva iz Norveške v Nemčijo. Čete so oblecene v belo uniformo in so razdejale dve glavni železniški progi med Trondheimom in Oslo.

Norveška vlada pravi, da so padali izvedli še mnogo drugih napadov, ne pove pa ne kraja ne dneva. Znano je, da se dve nemški diviziji, ki sta bili na Norveškem, sedaj bajueta v armadi feldmaršala v. Rundstedta v Belgiji. Norveška vlada pravi, da ima zanesljiva poročila, da nameravajo Nemci iz Norveške prepeljati še osem svojih divizij v Nemčijo.

Prejšnjo poročilo Jugoslovanska pogaja: na v Londonu

London, 5. januarja. (ONA) Danes se je tu razširila vest, da bo jugoslovanski kralj Peter, čim ozdravi od prehlajanja, imel razgovor s Churchillom glede vprašanja regentstva v Jugoslaviji.

Jugoslovanski krogi tukaj v Londonu trde, da je sporazum, dosežen nedavno med ministarskim predsednikom Šubašičem in maršalom Titom v Beogradu, že uveljavljen. Pričakuje se, da bo končni sporazum med načelnikom narodno-osvobodilnega komiteja in kraljevo vladu dosežen o priliki tega nameravnega razgovora med Churchillom in kraljem Peterom.

Badoglio je bil bolan
Maršal Pietro Badoglio je bil nekaj dni bolan za infuzijo, sedaj pa je že precej okreval, kot je povedal njegov prvočink polkovnik Giuseppe Valenzano.

Nemcem v Budimpešti huda prede . . . Klici na pomoč

Ruski tanki z metalci ognja in z infanterijo so v Budimpešti napredovali poldrugo miljo v hudem snežnem viharju, so si osvojili ves severovzhodni del glavnega mesta.

Nemški poveljnik v Budimpešti je poslal nujni klic za pomoč. "Ni več mogoče zdržati," je obvestil svoje višje poveljnike.

Zapadno in severozapadno od Budimpešte so Rusi Nemcem razbili vsak poiskus prebiti črto in priti posadki v mestu na pomoč. Moskovsko polnočno poročilo naznana, da morala nemške posadke naglo pada v nacijska elitna garda je dobila povelje vstreliti vsakogar, ki bi se hotel predati.

Ruska artilerija obstreljuje močno trdnjavo ob Donavi Komarno, kjer imajo Nemci vojaške zaloge za armado, ki prodira proti Budimpešti. Rusi so presekali vse zvezne Komarna s Šlezijo in sedaj se pripravljajo, da prekoracijo Vah in Nitro severno od mesta.

Sovjetsko vrhovno poveljstvo naznana nove uspehe v Budimpešti. Ruski napadi so bili včeraj 17. dan obleganja namernjeni načevje na Pešto, vzhodni del madžarske prestolnice. Včeraj so Rusi zavzeli 150 ulic.

Armada maršala Malinovskega pritska na Budimpešto od severovzhoda, vzhoda in jugovzhoda na 9 milj dolgi fronti. Na nekem kraju so odaljeni od palače parlamenta, ki je sredi mesta, samo še dve milji. Zavzeli so industrijski okraj Angyfaeld in železniško postajo Rakos in mestni park Varosliget. Od vzhoda so Rusi zavzeli Adrassyjevo in Paliffyjevo vojašnico, nekaj sto jardov proti jugu pa so sedali načevje železniško postajo Josefovosi. Stiri ulice od postaje so zavzeli Ganz-Danubius tovarno za stroje,

Rusi, ki so zavzeli 3391 ulice v mestu in njegovih predmestjih, sedaj drže dve tretini mesta in prodirajo v najgornejši del mesta.

Berlin poroča, da Rusi že več dni niso napadali Bude ob zapadnem bregu Donave, toda porušena so vsa večja poslopja, med njimi tudi Gellert hotel.

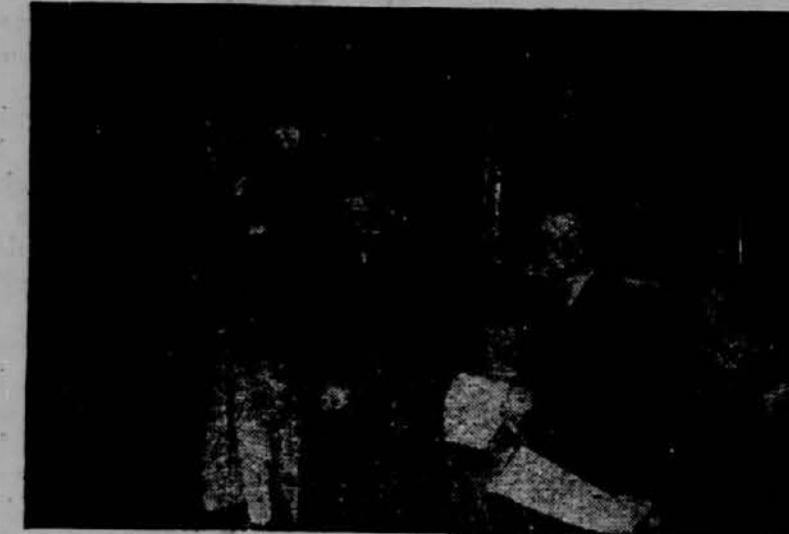
V sredo so Rusi razbili na Madžarskem 42 nemških tankov, v devetih dneh pa 555.

Izpod 30 let bodo vpkolicani v armado

Vojni tajnik Stimson je včeraj rekel, da bodo poklicani pod zastave vsi mladenici star izpod 30 let. Stimson je rekel, da morajo ti novinci priti s farm, iz tovorn in vladnih služb, na njihova mesta pa bo do priziti starejši moški in ženske. Do 1. julija bo vpklicanih 900,000.

Badoglio je bil bolan
Maršal Pietro Badoglio je bil nekaj dni bolan za infuzijo, sedaj pa je že precej okreval, kot je povedal njegov prvočink polkovnik Giuseppe Valenzano.

JUGOSLOVANSKA OSVOBODILNA RAZSTAVA V LONDONU (18. oktobra, 1944.)

Slika kaže Savo N. Kosanovića, jugoslovanskega notranjega ministra in dr. Stojana Gavrilovića, namestnika vnačnega ministra.

Nemci so se umaknili 23 milij

Angleži so včeraj napredovali 10 milj, ko so zasledovali Nemce, ki so se umaknili 23 milij iz zapadnega dela osvojenega ozemlja v Belgiji in Luksemburški.

Severozapadno oporišče La Roche je padlo s 15 drugimi trgi in vasi, tretja ameriška armada generala Pattona pa je z veliko silo in naglico vdarila jugovzhodn in Bastogne in je pognaли Nemce v beg skozi luksemburške gozdove.

Nemško vrhovno poveljstvo naznana, da so armade zapustile vso pokrajino zapadno od reke Ourthe. Poročila s fronto naznana, da bo nova črta najbrž teklila od Vielsalma na severu skozi Houffalize bližu Bastogne. Ta črta bo obdržala še komaj eno četrtnino ozemlja, ki si ga je pridobil tako naglo umaknil, da je bil že njim izgubljen vsak stik. Angleži so prišli od severozapada in so zasedli Ronchamps, 3 milije jugozap. od La Roche.

Zaveznički najbrže ne bodo vidi mnogo Nemcev, kajti von Rundstedt je večino svoje armade pravočasno umaknil v megli in med sneženimi zatemni, ki zelo ovirajo zasledovanje. Medtem ko so Angleži napredovali tri milje, so se Nemci takoj naglo umaknili, da je bil že njim izgubljen vsak stik. Angleži so prišli od severozapada in so zasedli Ronchamps, 3 milije jugozap. od La Roche.

Kralj Peter odklanja regentstvo

Navzlie posredovanju angleške vlade je jugoslovanski kralj Peter sinoči zavrnil načrt za prehodno vlado v Jugoslaviji, češ, da bi to pomenilo prepuštitи vlado v Jugoslaviji eni sami politični stranki — protifašističnemu svetu narodnega osvobojenja maršala Tita.

Kralj Peter je tudi proti temu, da bi bili trije regenti, kakor je v načrtu, katerega sta sestavila maršal Tito in ministrski predsednik dr. Ivan Šubašić. Kralj je imel načrt v rokah štiri tedne, predno je objavil svoj odgovor. Načrt pa je odobrila Moskva.

Niti angleška, niti ameriška in najbrž tudi vlada kralja Petra ni bila obveščena, da misli kralj danes odgovoriti. Vsi so izvedeli že od časničarjev, ki so bili povabljeni na konferenco v stanovanju kralja Petra v bivšem jugoslovanskem poslaništvu.

V poslaništvu se je zbral več angleških, ameriških in drugih zavezničkih časničarjev. Nek angleški posredovalni časnik postajo Rakos in mestni park Varosliget. Od vzhoda so Rusi zavzeli Adrassyjevo in Paliffyjevo vojašnico, nekaj sto jardov proti jugu pa so sedali načevje železniško postajo Josefovosi. Stiri ulice od postaje so zavzeli Ganz-Danubius tovarno za stroje,

Rusi, ki so zavzeli 3391 ulice v mestu in njegovih predmestjih, sedaj drže dve tretini mesta in prodirajo v najgornejši del mesta.

Berlin poroča, da Rusi že več dni niso napadali Bude ob zapadnem bregu Donave, toda porušena so vsa večja poslopja, med njimi tudi Gellert hotel.

V sredo so Rusi razbili na Madžarskem 42 nemških tankov, v devetih dneh pa 555.

Izpod 30 let bodo vpkolicani v armado

Vojni tajnik Stimson je včeraj rekel, da bodo poklicani pod zastave vsi mladenici star izpod 30 let. Stimson je rekel, da morajo ti novinci priti s farm, iz tovorn in vladnih služb, na njihova mesta pa bo do priziti starejši moški in ženske. Do 1. julija bo vpklicanih 900,000.

Badoglio je bil bolan
Maršal Pietro Badoglio je bil nekaj dni bolan za infuzijo, sedaj pa je že precej okreval, kot je povedal njegov prvočink polkovnik Giuseppe Valenzano.

F. J. Lausche zaprisežen kot govor načrta

V pondeljek opoldne je bil zaprisežen Frank J. Lausche kot 55. govor načrta.

V pondeljek opoldne je bil na stopnišču državnega kapitola v Columbusu, O., zaprisežen kot 55. govor načrta. Kralj je imel načrt v rokah štiri tedne, predno je objavil svoj odgovor. Načrt pa je odobrila Moskva.

Niti angleška, niti ameriška in najbrž tudi vlada kralja Petra ni bila obveščena, da misli kralj danes odgovoriti. Vsi so izvedeli že od časničarjev, ki so bili povabljeni na konferenco v stanovanju kralja Petra v bivšem jugoslovanskem poslaništvu.

Clevelandka "Enakopravnost" je objavila slednje poročilo o inauguraciji Franka J. Lausche-ta kot govor načrta.

"Obnimiti se moram za pomembo vodstvo na ljubstvo in na onega Boga, ki ga ni nikdar zapustil."

Navzlie temu, da je bilo vstoličenje gov. Lauschea povsem enostavno in da se je na željo govorja samega opustilo vse običajne družabne priredbe in bučnosti, je bilo pri vstoličenju v kapitolu načrta najmanj 500 Clevelandčanov, ki so dospeli tja v nedeljo in pondeljek dopoldne.

Novi govor je dospel s člani svoje družine v Columbus v nedeljo. Z njim so priseli poleg soproge, njenega očeta in materi tudi vsi bratje in sestre in njih soproge: Dr. in Mrs. William J. Lausche, Mr. in Mrs. Charles Lausche, Mr. in Mrs. Harold Lausche, Mr. in Mrs. Oliver Wolf in dr. in Mrs. August Urankar. V tej skupini sta potovali tudi govorjev osebni in tajnik John E. Lokar in njegova soproga.

Pri vstoličenju popoldne se je izrekel za prisojeno, da državljanji so zavzeli vse druge stranke. Državljanji so zavzeli vse druge stranke, kakor želi kralj.

Nekaj dni prej je Nedić načrta, da naj gredo njegovi pristoji med jugoslovanske organizacije, naj se pouči o njihovih metodah in naj si pridobi njihovo zaupanje, da jih bo potem mogoče popolnoma uničiti.

Nekaj dni prej je Nedić načrta, da naj gredo njegovi pristoji med jugoslovanske organizacije, naj se pouči o njihovih metodah in naj si pridobi njihovo zaupanje, da jih bo potem mogoče popolnoma uničiti.

Nekaj dni prej je Nedić načrta, da naj gredo njegovi pristoji med jugoslovanske organizacije, naj se pouči o njihovih metodah in naj si pridobi njihovo zaupanje, da jih bo potem mogoče popolnoma uničiti.

Nekaj dni prej je Nedić načrta, da naj gredo njegovi pristoji med jugoslovanske organizacije, naj se pouči o njihovih metodah in naj si pridobi njihovo zaupanje, da jih bo potem mogoče popolnoma uničiti.

Governor Frank J. Lausche

NA JUŽNI FRONTI V FRANCII

Ameriška 3. armada je z mečnimi napadoma s treh strani v enajstih urah zavzela zelo močno trdnjava Harlange in vjela 400 Nemcev, drugi pa so razpršili po gozdovih.

Na severu so Amerikanci zavzeli Vielsalm in prekoraci li Salm in so na severu oddaljeni od Houffalize še šest milij.

Na fronti ameriške sedme armade generala Patcha in francoske prve armade generala Jean de Latre de Tassigny so Nemci zopet napadli južno od Bitche blizu francoske severovzhodne meje.

Glavni stan ameriške prve armade naznana, da nemški otroci, ki jih je zastrupila Hitlerjeva propaganda na vse mogoče načine ovirajo promet, kratejo orožje in municijo, sipljejo pesev v tanke za gasolin in izvršujejo drugo svobodo. Prijetih je bilo več dečkov v starosti 13 do 14 let in ena deklein, stara 17 let in se bodo morali zagovarjati pred vojaškim sodiščem.

Vsi so člani Hitlerjeve mladi-

Argentina se hudo

Argentinska vlada je naznana, da se ne bo več vdeleževala sej Pan-American Union, dokler ji niso priznane njene pravice. Argentina ni bila povabljena na prihodnjo konferenco ameriških republik o vojnih in povojskih problemih, ki se bo vrnila v mehiškem glavnem mestu.

Angleška vlada s kraljevo odkrititvijo ni zadovoljna, ker

Kupite en "extra" bond ta teden!

BILANCA DELA UJEDINJENEGA ODBORA JUŽNO-SLOVANSKIH AMERIKANCEV

Referat Izvrševalnega tajnika Rev. Strahinje Maletiča

Aktivnost Ujedinjenega Odbora prevzeti dosti velike stroške Južno-Slovanski Amerikance, ki pa so bili z ozirom na čanov je v teku poldrugega leta dosegene rezultate popolnoma svojega razvoja zavzela večopravičeni in na svojem mestu raznahakor katerikoli stu.

drugi pojav v zgodovini naših Od meseca septembra 1943 naseljenikov. Prvi korak te je Ujedinjeni Odbor izdal slet aktivnosti je bil napravljen v dečje publikacije: letu 1943, baš v času najbolj 1. Buletin — tri izdaje v letenih dneh Narodne Osvobodilne borbe v Jugoslaviji; tu deset izdaj v letu 1944 pa 25 posneto iz slovanskega porekla, ampak 2. Razne publikacije kot se je tudi s svojim jasno začrtalo: "Tito Leads Yugoslav Partisan programom in v prvačju tisanci to New Victories" (članek, ki je močno vplival na Louis Adamiča, posnet iz takoj na ameriško javnost kaže, da je hitro razzirila tisoč iztisov, kar znaša do zdaj ne samo med Američani južno: 310,000 iztisov Buletina.

Pozitivni rezultati dela Ujed. (Round table Conference, posneto iz "Free World magacine") vidijo, četudi ni našemu na); "1944 . . . Crucial Year" povprečnemu človeku popolnoma (pamlet Louis Adamiča), ma jasno, kaj vse je bilo treba "In Yugoslavia" (posneto iz započeti in koliko moči in de- "PM"); "Oporoka Umiračoje, kor tudi na poklicne kroge ga Partizana" (posneto iz Združenih držav in njenih knjige "My Native Land"); veznikov.

Tehnično osobje Ujedinjenega Odbora ni moglo imeti vsled preobilnega dela nikdar takozvenega osenurnega delovnega dne. Ogrmom administrativno delo se ni moglo končati s petimi osebam v rednem uradnem času. Radi tega je bilo osojje Ujedinjenega Odbora prisiljeno, da dela pozno v noč in to ne samo ob delavnih, ampak tudi ob nedeljah. Prav je, da se spomnimo tudi pomoči takozvanih prostovoljcev, ki prihajajo vsak dan na delo v naš urad. Jugoslovenski pomorsčaki kakor tudi prostovoljni delavci zaslужijo vso poohvalo; a poleg tega je mnogo Američank, ki jih je narodna Jugoslavija navdušila da prihajajo dnevno v urad Ujedinjenega Odbora in nudijo svojo pomoč.

Poleg tega je Ujedinjeni Odbor izdal poleg 310,000 Buletina še petnajst raznih publikacij po 25,000 iztisov kar znaša 375,000 iztisov. Vsega skupaj je Ujedinjeni Odbor izdal od začetka svojega obstanka pa do danes 685,000 iztisov razne politične literatur, v kateri se je tolmačila in branjena naša borba Južno-Slovanskih narodov za svobodo in lepo božnost. Od tega se je poslalo Tiskanje raznega in številnega dočestnosti. Od tega se je poslalo publicistskega materijala je bilo neobhodno potrebno. Ujedinjeni Odbor je moral radi težljennim predstavnikom.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORA ORGANIZACIJA V AMERIKI. Posluje že 51. leto Članstvo 39,150 Prenošenje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če boste dobro volili in svojim drugim, zavaruj se pri najboljši, posloni in nadolževnem podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruje za ustaljene, razne poljedelje, operacije, proti bolom in onemogočnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema možico in članstvo od 10. do 60. leta: stroško pa takoj po registraciji in do 10. leta pod svoje skrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikata se danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in stot. Če bo niti tisti ali članec te možnosti in bogate katoličke podprtne organizacije, ne trdi se in pristopi takoj.

Za pomočnino o zavarovalnini in za vse druge potrebnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih direktorov K. S. K. JEDNOTE, ali pa na:

GŁAVNI URAD
301-303 Mo. Chicago Street, Joliet, Illinois

V času 15ih mesecev je Ujedinjeni Odbor izdal okoli 120 člankov v angleškem jeziku na razne ameriške in kanadske novine; nadalje še 220 "leases" s 500 večjimi in manjšimi članki o našem narodnem jeziku, kar je bilo redno objavljeno v 19. naprednih jugoslovenskih novinalih, v Z. D. A., Kanadi, Avstraliji in južni Ameriki.

Vsi Bulletini, pamphleti in druge, prej navedene publikacije izdane pa tisoč slik Maršala Tita in brošure "Yugoslav People Fight to Live", so bili poslati vsem popolnoma brezplačno, kakor tudi razne fotografije.

Finančno poročilo o izdatih Ujedinjenega Odbora, ki kaže vsoto od \$70,000, je bilo predloženo na javnem letnem zborovanju 22. septembra p.l. v Pittsburghu, Pa., in od strani plenuma vzprejeto soglasno brez ugovora. Administrativni in tehnični stroški so v razmerju z doseženimi rezultati skupnega dela Ujedinjenega Odbora za vsakega objektivnega ocenjevalca popolnoma razumljivi in opravičeni.

Tehnično osobje Ujedinjenega Odbora ni moglo imeti vsled preobilnega dela nikdar tako

nike, ki niso v svojem priznanju nikdar iskali nagrad hor svojim pravim predstavnikom in zaupanja vrednim braniteljem vitalnih interesov armad prvi predpogoj, toda Predsednik mnogo govoril o vseckakor le prvi korak v povojni svet. Brezpogojna predava

vji. Ti interesi zahtevajo, da Ujedinjenega Odbora kaže ce dalje izkazujejo Ujedinjenemu vojski zadava. O hodočnosti večina ameriških Južnih Slovencev materialno pomoč.

ROOSEVELT ODGOVARJA CHURCHILLU

Napisal za ONA Donald Bell

Predsednikova poslanica je in Anglia delati kot jima drago, temveč da morajo biti precej bo ljudi in deželi in tudi izven nje, ki bodo našli v nej odgovor na svoja vprašanja. Med njimi se nahaja najbrži ekipi narodi svoje težavne probleme sami razrešili — zmanjšilo je, da predsednik ravno na tem mestu preide na vprašanje obsojali Anglio radi sanje nesoglasij med zavezničnjene politične ne-morale, in ki. Predsednik priznava, da je vsaka politika nemogoča, ako ni za njo nobene sile, da je obrnila proč od nas in se naslonila na Rusijo. Zdaj pa je podprlo Obenem pa je naglasil, da politika sile ne sme postati odločilni faktor v mednarodnih odnosa. Omponirja, da se ne bomo obotrijali, da zajamečimo izvedbo načela Atlantskega Carterja. Predsednik je pondaril tudi da imamo dolg napram vladam v izgnanstvu, napram pokretom odporn, vodjem podtalne borbe in velikim zavezničnjikom. Oni, ki na Angleškem čitajo predsednikov govor, bodo vedeli, da je treba vpoštovati pravake podtalne borbe, a na Ruskem, bodo razumeli, da tudi vlade v izgnanstvu še nekaj stejejo.

1. Vojaške strategije — Zadnjene države so krive, da ne vodimo strogo evropske vojne temveč delimo svoje napore na dvoje bojišč. 2. Montgomery naj postane namestnik vrhovnega komandanta. 3. Evropske probleme naj rešita Rusija in Anglia, prva na vzhodu, druga na zahodu. Amerika naj se ne meša. 4. Glede Nemčije, naj bo Anglia spremnila geslo brezpogojne predaje, katero je iznalež Roosevelt, a je koristno le Rusiji in Franciji. 5. Amerika naj ne kritizira angleške politike v Indiji in Palestini. 6. Britanija se mora braniti ameriškega trgovskega imperijalizma — Amerika naj pove kaj hoče. Alko oni angleški kritik, ki je iznalež teh 6 točk, cita predsednikovo poslanico, kaj bo našel v njej?

Glede prve točke, vojaške strategije, je predsednik opomil, da smo se posvetili najprej Evropi, da rešimo Britanice in Ruse, a da smo moralni mislit na Kino, ki bi se bila sicer mogla sesuti. V pogledu vrhovne komande v Evropi je predsednik potrdil, da uživa Eisenhowerovo največje zaupanje. Opoznamenost, ki je iznalež teh 6 točk, cita predsednikovo poslanico, kaj bo našel v njej?

Iz politične aktivnosti Ujedinjenega Odbora je izšla pred par meseci organizacija Vojnega Fonda Južno-Slovanskih Američanov za pomoč Jugoslaviji; ta je v devetih tednih takoj vstopila, da je nabrala 250 tisoč dolarjev, in nad dvesto ton raznega materijala za stražajoče narode v Jugoslaviji.

Za vseh Ujedinjenega Odbora so mnogo pripomogli oddenci stiki gg. Zlatka Balokovića in Louis Adamiča s poznanimi javnimi delavci in prominentnimi političnimi faktorji v Ameriki; ti so potom novin, časopisa in radia dali močno moralno zaslombo Narodnemu osvobodilnemu gibanju v Jugoslaviji. Potrebno je povdoriti, da je bilo poglavito delo Ujedinjenega Odbora obremenilo nekatere posamezne poljedelje, operacije, proti bolom in onemogočnosti.

E. S. K. JEDNOTA sprejema možico in članstvo od 10. do 60. leta: stroško pa takoj po registraciji in do 10. leta pod svoje skrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikata se danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in stot. Če bo niti tisti ali članec te možnosti in bogate katoličke podprtne organizacije, ne trdi se in pristopi takoj.

Za pomočnino o zavarovalnini in za vse druge potrebnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih direktorov K. S. K. JEDNOTE, ali pa na:

GŁAVNI URAD
301-303 Mo. Chicago Street, Joliet, Illinois

Glede brezpogojne predaje dočih trgovskih odnosa. pa je predsednik dejal, da je "Mi nimamo namena zadušiti vsem nesobična ljubezen na-braniteljem vitalnih interesov armad prvi predpogoj, toda Predsednik mnogo govoril o potrebi, da povečamo svoj no-tranji trg.

Ta del predsednikove posla-nice bo najbrže tudi našel naj-več odmeha v mednarodnem svetu, pred vsem pa v Angliji.

Ne pozabite krvavečega na-

roda v domovini! — Pošljite

Vaš dar še danes Sloven-

skemu Pomočnemu Odboru.

1840 W. 22nd Place, Chica-

go, Ill.

SVOBODA SE BLIŽA —

NAROD POTREBUJE POMOČ!

Krvolčni Nemec je našim bratom in sestram v sta-rem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s či mer bi po osvobojevanju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebenje-sa pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladisče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

HELP WANTED ::

DELAVKE ISČEJO ::

HELP WANTED ::

FINISHERS

\$60 — \$70 NA TEĐEN

(Delo na komandi)

EXAMINERS & CLEANERS

\$25 in VIŠJE

FLOOR GIRLS

\$25 in VIŠJE

NA BOLJŠIH ŽENSKIH OBLEKAH

Stalno celoletno delo v modernem podjetju.

43 WEST 37th ST. P. WITAS

(8th floor)

WAITRESSES

Izvezbane COUNTER in TABLE

GIRLS: Dobro napitne. Dobra

plača, stalno delo, prijetne delav-

ške razmere. — Vprašajte:

1326 CONEY ISLAND AVE.

BROOKLYN Pokličite: ES 7-9172

(9-15)

DRAPIERS

\$40 NA TEĐEN

(poleg tega še overtime)

FLOOR GIRLS

\$25 in VIŠJE

ŠIVALKE in FLOOR

GIRLS

NA OTROŠKE OVERALLS

BEN NEWMAN

92-09 148th STREET

JAMAICA, L. I.

REPUBLIC 9-4885

(9-15)

FINGERWAVER,

MANICURIST (2)

EXPERT FOR EXCLUSIVE SHOP

Kratke ure, najboljše plača. Prijetne

delavške razmere.

Vprašajte: FRANK'S

1616 KING'S HIGHWAY BROOKLYN

(3-12)

ŠIVALKE

IZVEŽBANE

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(47)

XII.
Po noči je bil došel Mlakar iz zapora domov, po noči je bil odšel, a vendar se je kmalu povsod vedelo, da je bil doma.

Nekdo ga je bil moral opaziti, povedal je to drugemu, ta zopet tretjemu in tako se je bila po blisko raznesla novica. Da je bil zopet tako skrivaj zapustil svoj dom, to se je zdelo marsikom čudno. "Noč ga je vzela!" so si pripovedovali ljudje in se pomembno pogledovali. Ako kdo tako po noči izgine, to ima vsekarko svoje vzroke in svoj pomen. "Tega ne bo več nazaj!" so trdili nekateri. Drugi so molčali, a poznalo se jima je na obrazu, da imajo o celi stvari svoje misli.

Zvedelo se je bilo pa tudi to, da je pisal Mlakar svojemu sosedu Korenu, katerega ni nikoli maral, pismo ter mu naročil, da naj čuva nad njegovim domom. Koren sam ni nikomur prikrival tega. Misil si je: "Naj zve Mlakarice, če hoče, se bo vsaj malo bala!" In Mlakarica je res zvedela o celi reči, toda bala se ni. Ko so ji pravili, kaj stoji v pismu, je bila zelenja od same togote. Tolkla je kakor besna s pestjo po mizi ter kričala:

"Naj se le predrzne Koren umesavati v moje stvari! Jaz mu posvetim! Hočemo videti, kdo bo mene nadzoroval! Deset Korenov se ne bojim, še manj pa enega!"

In kakor iz klubovanja je poslej še bolj razsajala. Ne pretrgoma se je ujedala nad svojim tastom in pastorko je preteplavala še pogosteje nego doslej.

Ko je prišel Koren nekoč slučajno blizu Mlakarjeve hiše in ga je Mlakarica ugledala, je začela nalašč vpti:

"Tu sem jaz gospodar v nihče drugi! Kje pa je tisti, ki ima meni kaj zapovedovati?"

Koren je vedel, da letijo te besede nanj, toda ni se rad preprial z ženskami, še celo ne s takimi, kačkršna je bila Mlakarica, zato je odšel, ne da bi bil kaj rekel.

Stari Mlakar si v takih razmerah ni želel nič gorečenje, nego da bi ga Bog že rešil križey in težav. Molil je često, da bi ga poklical k sebi. Anica pa je tavala molče iz kota v kot ter medlela in bledela. Navadila se je bila vseh muk in dasi ni bila neobčutljiva za udarec in grde priimke, s katerimi jo je obispala neusmiljena mačeha, vendar ni bilo tožbe iz njenih ust. Potrepležljivo in vdano je prenašala vse trpljenje. Samo na obrazu se ji je bralo, koliko trpi in pa iz njenih velikih modrih oči ji je odsevala še globočja žalost nego prej. Ali baš to jo je primililo vsakemu človeku. Kdor jo je videl, je imel sumiljenje z njo, vse je pomilovalo lepo deklete, ki mu je bila že od mladosti odmenjena tako bridka usoda.

Razsajanje in divjanje pijane Mlakarice se je čulo dostikrat notri h Korenovim, toda Koren se le ni mogel odločiti, da bi začel izvrsavati pismeno naročilo Mlakarjevo. Včasih je stopil kdo do nje, ki je čul, kaj se godi pri Mlakarjevih, ali Koren se je pri takih prilikah popraskal za ušesom in odgovoril:

"To so sitne stvari! Saj bi rad pomagal, ko bi človek le vedel, kaj naj storim! To ni kar tako! Sam od sebe ne morem nič. Ako pa grem k sodišču — kdo ve, če me bodo poslušali!"

Koren je imel dobro srečo. Stari Mlakar in Anica sta se mu v resnici smilila, ali pred pisarnami je imel čuden strah in izgobil se jih je, dokler je le mogel. Kolikokrat je zagrožil vpršič svojih ljudi, ko je čul Mlakaričino divjanje, da pojde v trg. A šel le ni, samo zaradi tega ne, ker se je bal, da bi ga pri sodišču kdo osorno ne zavrnil.

Tako je potekal dan za dnevom enakomerno in žalostno za starega Mlakarja in njegovo vnučkinjo. Upala sta, nadela se, kakor upa in se nadeja vsak človek, toda olajšave v svojih bridkostih nista pričakala.

Za jesenjo je bila prišla zima in po zimi je bilo vsaj za Anico še hujše in dolgočasneje. Ob lepem vremenu je vendar se še kam smuknila iz hiše, vsaj za hip se je raztresla in pozabila, zelaj je bila navezana na solo in kamor je stopila, je bila na poti svoji mačehi, ki jo je zmerjala, kolikokrat ji je prišla pred oči.

Neizmerno počasi so tekle Anici ure in odleglo ji je pri sreu le, kadar je bila v šoli ali kadar je zapazila, da je mačeha odšla z doma in se je lahko prisredila k dedku ter se razgovarjala z njim o pokojni svoji mamici in o stvarih, katerih se je oklepila njeni otročja duša. Dedek je znal tako lepo pripovedovati in kadar sta bila sama, sta pozabila na svoje gorje.

Tako so se bili približali božični prazniki. Tisti dan pred svetim dnem je bilo. Anico je bila mačeha že na vse zgodaj zapodila iz postelje. Treba je bilo nekaj več kruha speti in Anico je morala nanositi več vode in več dry nego po navadi. Pa tudi pri drugem delu je morala pomagati. Celo dopoldne jo je gonila mačeha semtretja, suvala jo in zmerjala, da so se ji često vlike solze po licih. Bilo ji je danes tako meliko pri sreu. Spominjala se je tako živo, kako je bilo o božičnih praznikih, ko je še njeni. mamica živila. Ah, tistikrat ji ni bilo treba ničesar delati! Samo gledala je, kako je mamica mesila župnek in potice, pa izpravljala jo to in ono. In kako rada ji je odgovarjala, koliko lepega in prijetnega ji je povedala mati! Pa hlebček, tako majhen, tako lepo okrogel-ji je spekla. Bil je najprej pečen. Vsi drugi hlebi so bili še v peči, ona pa je svojega že prevrnila po rokah, gledala ga od vseh strani, a ko se ga je bila dosti nagledala, ga je načela ter ga delila z dedkom.

(Dalje prihodnjič.)

V SPOMIN NIKOLE TESLE

Prigodom druge obletnice njegove smrti

Nikola Tesla

Dne 7. januarja je bila družina obletnica smrti našega slavnega genija Nikole Tesle. Govoriti o smrti Tesli, dasi dobesedno pravilno, nam vendar zveni malo ironično, ker je on eden izmed redkih smrtnikov, ki ostanejo nesmrtni v sreči ljudstva in bedočnosti.

Človek, ki je s svojim genijem razsvetil svet, človek, ki je dal največje sile iz narave prav kakor steblo ali biljka daje svoj plod, ne da bi iskal nagrade ali slave, človek, kateri je duh in um človeški zbljal in povezal z magičnim silami v semira, da prenašajo glas kontinentov ložje nego veter belo snežinke — tak človek

Navdaljeni z imenom in deli tega velikega človeka, so bori Naredne Osvobodilne Vojske vstanovili v njihovih najtežjih časih "Brigado Nikole Tesle", katera je pokazala v številnih spopadih z fašističnimi silami največje junata.

Kakor živi on po smrti v svojih delih, tako živi tudi v duhu napoda, katerega je veter belo ljubil in bodril na boj za svobodo in pravico proti robstvu in krivicam.

Njegov duh bo tako poživljal in prepajal bodoče generacije z idealni, v ustvarjanju katerih je izvor boljšega in srečnejšega življenja za vse narode.

Pred par mesecih je izšel v tisku prvi običajni životopis Tesle, katerega je napisal njegov prijatelj olim J. O'Neill, prednik znanstvenega oddelka časopisa New York Herald Tribune. Ta životopis, dokumentiran s številnimi prigodami, je eden izmed najsjajnejših ogledal, v katerem se izražajo skoro neverjetni uspehi ljudskegauma.

Na čast in ponos vseh Jugoslovancev se v ti knjigi tudi priznava doprinos k civilizaciji iz umna sina enega malega naroda; takoreč golorok se dviga, da z ustvarjanjem svojih idejov odpre novo pot v bedočnost in da postane ta pot vzor vsem, ki ljubijo svobodo in pravico v odnosnih ljudi in narodov.

Da ni naša razmeroma majhna Jugoslavija dala ničesar drugega svetu kakor Nikolo Tesla, je ž njim izročila doprinos, kateri uvekoveči njenime, kakov je uvekovečeno imanjenega slavnega sina — Nikole Tesle.

Prigodom druge obletnice njegove smrti mu poklonimo iz naših sreči ljudben in trajen spomin.

"Can't Help Singing"

Zanimiv in muzikalitet film se sedaj proizvaja v znamen in velikem gladišču po imenu: Loew's Criterion, na 45. cesti in Broadwayu v New Yorku, film se imenuje "Can't Help Singing", ter v katerem v glavni vlogi nastopa znana igralka Miss Deanna Durbin. Film se proizvaja nepretrgoma vsaki dan od zjutraj do pozno zvečer, ter po zmernih ljudskih cenah.

Oglejte si ta brillantni novi film . . . veliko srce preplavlja platno z svojo bleščajo zvezsto in junajščino! Povest neprimerne pustolovščine . . . slavna povest nepremagljivega moža! Videj boste popolnoma novo in nedomnevno iskušnjo v gledališču premikajočih slik!

A. J. CRONIN OV
"THE KEYS OF THE KINGDOM"
S SIJAJNIM ZBOROM ZVEZONIKOV — SEDAJ V
RIVOLI Broadway in 49th St. New York City

Zdravstveni svet za veterane

Washington. — Brig. Gen. Frank T. Hines, ravnatelj za zadave veteranov, je naznani osnovanje posebnega zdravstvenega sveta v svojem uradu. Imel bo 15 članov med vodilnimi zdravstvenimi deželite, za vse panege zdravniške znanosti. General Hines je dejal, da se bo svet bavil pred vsem z zdravniškimi problemi pri diagozi in negi tisočev mlajših veteranov te vojne.

Dobave bencina niso obilne, a tudi ne kritične

Washington. — Petroleum Administrator for War, Harold L. Ickes, je izjavil, da je dr-

zava prebredla božični teden z zalogami bencina, ki so se vedno malenkoste, toda ki niso kritične. "Na razpolago so zadostne količine bencina za kritje potreb, ki so racionalne; toda toliko ga pa tudi ni,

da bi si mogli konzumenti dovoliti razumno uporabo tega proizvoda, ali pa da bi si kupili zaloge v naprej", svari Administrator Ickes.

NASLOV PREMENJEN

Urad United Committee of South Slavic Americans se je preselil iz 1010 Park Ave., na 465 Lexington Avenue, NEW YORK 17, N. Y.

Rojake prosimo, ko poslajo za narocnino, ako je vam je prirocno da se poslujuje — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,

HELP WANTED :: DELAVCE IŠČEJO :: HELP WANTED

AUTO MECHANIC

Dobra plača; dosti nadurnega dela: povojna služba. — \$1.25 na uru. 5120 CYPRESS HILLS ST. RIDGEWOOD Pokličite HEgeman 3-0158 (8-10)

BOY — 16 OR OVER,

MECHANICALLY INCLINED. Good chance to learn IGNITION AND CAR-BURETOR BUSINESS. — Steady work, good pay opportunity. Apply: JULES AUTO SERVICE 1474 — 60th ST. BROOKLYN WI 8-9221 (8-10)

SUPERINTENDENT

Prvovrstni apartmetnhi hiši, zgornji Riverside Drive: 2 self-service elevators, 38 držin. Pomocnik, porter, je tudi v pomoč: 4 room apartment, gas, elektrika in telefon brezplačno. Poleg tega \$125 mesечно. Vprašajte: LEhigh 4-8823 (9-11)

GLASS PRESSERS

TONGUE: EXPERIENCED PRESSER: SMALL JEWELS, etc. Stalno delo, prijetne razmere, priljubljeno. Vprašajte pri: R. FEIX GLASS NOVELTY CO. 21-37 BUTLER AVE. RIDGEWOOD, BROOKLYN BE 3-4510 (9-15)

M O Ž ALI FANT

ZA RAZNAŠANJE NAROČI ZA TOVARNO ZA OBLEKE

Dobra plača. Prijetne delavske razmere. — Vprašajte pri:

D O R F A N D R E S S 829 W. 37th ST. N. Y. C. (Top floor) (8-10)

D U C R E T A N D C O. 487 — 6th AVE. CALL CH 2-3088 N. Y. C. (8-10)

B E V E L E R on GLASS NOVELTIES

I Z V E Ž B A N , D O B R A P L A Č A STALNO DELO

Prijetne razmere. — Vprašajte:

406 BROOME ST. N. Y. C. Phone: CA 6-6086 (8-10)

SUPERINTENDENT

M O Ž LAHKO O P R A V L J A DELO TUDI DRUGJE

Upstairs apartment.

P O V O L I N A P L A Č A

404 E. 5th ST. ali LO 7-7908 (8-10)

SANDWICHMEN (2)

D O B R A P L A Č A STALNO DELO

P R I J E T N E D E L A V S K E R A Z M E R E

Vprašajte: 60 FULTON ST. N. Y. C. Pokličite: BE 3-0217 (8-10)

FIREMAN

Dobra plača. Stalno delo. Prijetne

razmere: Public School 16: 157 Wilson St., near Bedford Ave. — Oglasite se pri:

CUSTODIAN na 157 WILSON ST., near Bedford Ave., Brooklyn ali pa telefonirajte: HA 9-6234 (8-14)

A U T O M O C H I L E S AND HELPER

na 150 INTERNATIONAL TRUCKS

Cas in pol za nadurno delo: Počitnice

in praznični plačanci.

D R A K E B A K E R I E S , I N C.

39-41 CLINTON AVE. B'KLYN

Vprašajte za Mr. Wottke (8-14)

A U T O M O C H I L E M E C H A N I C S

STALNO DELO — PRIJETNE DE

L A V S K E R A Z M E R E

Vprašajte: 80 — 6th AVENUE

(Cor. Grand St. & 6th Ave.) N. Y. C. (5-11)

M A C H I N I S T

I Z V E N M E S T A V D E F E N S E P L A N T :